

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/83/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619011491
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Mazúch
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5619011491.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, na neverejnom zasadnutí konanom 5. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Mazúcha a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Vladimíra Sučika prejednal sťažnosť obvineného B. C. proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/105/2019 z 29.5.2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 2T/105/2019 z 29.5.2020 a okresnému súdu u k l a d á , aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Liptovský Mikuláš podľa § 241 ods. 1 písm. b), § 214 ods. 1 Tr. por. za použitia § 10 ods. 2 Tr. zák. postúpil trestnú vec obvineného B. C. stíhaného pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 23.6.2019 v čase o 16.16 h. zo svojho mobilného telefónu z domu v O. E. č. XXX, okres L. M. zaslal svojmu susedovi RNDr. J. M. SMS s textom „Tak ti dávam na vedomie že ak budeš robiť zle mi tak sa stane že zoberiem násadu od lopaty a tak ťa pretahnem že sa už nepreberieš takže neprovokuj ja z basy strach nemám a ty budeš fialky voniat spod zeme my ti nerobili zle začal si ty múrom, mokne mi všetko to toto ja vybavím ale naposledy ťa varujem ak budeš robiť zla tak s tebou skončujem to ber na vedomie“, čím u RNDr. J. M., nar. XX.X.XXXX vzbudil dôvodnú obavu, že by svoje vyhrážky mohol uskutočniť, Okresnému úradu Liptovský Mikuláš, odboru všeobecnej vnútornej správy, pretože nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia v podstate uviedol, že v prejednávanej veci je namieste uplatnenie tzv. materiálneho korektívu v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák. ktorý znamená, že ak závažnosť činu vykazujúceho formálne znaky prečinu je nepatrná, nejde o prečin. Obvinený vyhrážku poškodenému zaslal len telefonicky, bez priameho osobného styku. Poškodený potvrdil, že okrem predmetnej správy sa mu obvinený viackrát nevyhrážal. Poškodený pritom neprichádzal do každodenného frekventovaného kontaktu s obvineným, lebo v prevažnej miere sa zdržiaval na adrese trvalého bydliska vzdialeného viac ako dve hodiny od bydliska obvineného. Nehnutelnosť mu slúži len na rekreačné účely a v čase výsluchu na polícii ju len prenajímal. Tieto okolnosti znižovali spôsobilosť vyslovenej vyhrážky vzbudiť dôvodnú obavu z jej naplnenia. Spolu s malou frekvenciou kontaktu medzi obvineným a poškodeným vzbudzujú tiež pochybnosti o tom, že ide o vyhrážku prednesenú takým spôsobom, že mohla byť naplnená okamžite, i keď poškodený vo výpovedi uviedol, že vyhrážky vzbudili u neho obavu o jeho bezpečnosť. Z obsahu výpovede poškodeného nevyplýva, že v dôsledku výhražnej SMS-ky prijal opatrenia na zabezpečenie ochrany života a zdravia. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bola podľa okresného súdu závažnosť spáchaného činu nepatrná. Prvostupňový súd poukázal na princíp ultima ratio, ktorý by mal hlavne plniť funkciu špeciality, subsidiarity, pričom úloha trestnej represie je len pomocná. Trestné právo by sa malo uplatňovať iba podporne k iným právnym normám v prípadoch zjavných excesov. Podľa okresného súdu konanie obvineného pri zohľadnení všetkých vyššie uvedených okolností nebolo tak spoločensky škodlivé, aby nastúpila trestná represia

a v posudzovanej veci sú postačujúce len mimotrestné prostriedky smerujúce k ochrane porušených práv, pretože konanie obvineného by mohlo napíňať znaky priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 zák. č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažnosť prokurátor. V písomnom odôvodnení sťažnosti uviedol, že napadnuté uznesenie nekorešponduje so zisteným skutkovým stavom. Argumentácia súdu, že žalovaný skutok nevykazuje znaky stíhaného trestného činu, je neakceptovateľná. Súd uviedol, že obvinený sa poškodenému viackrát nevyhrážal. Tento fakt nie je spôsobilý zhojiť trestnoprávny rozmer prípadu. Poškodený poukázal na vývoj vzťahu s obvineným a v podstate na opakujúce sa ataky, pričom zdôraznil, že má zo správania obvineného obavu. V tejto súvislosti poukázal aj na obvineným nevhodné správanie k maloletej osobe. Už reakcia obvineného v priebehu trestného stíhania na podané trestné oznámenie v podobe písaných SMS správ, ktoré poškodený doložil do spisu svedčila o tom, že realita hrozby prezentovanej obvineným voči poškodenému vôbec nie je vylúčená, ale reálna. Vzťahy medzi obvineným a poškodeným sú do značnej miery narušené. Tento fakt však nie je spôsobilý označiť správanie sa obvineného popísané v podanej obžalobe za priestupok, ale naopak. V tomto štádiu trestného konania by išlo iba o neodôvodnené zľahčovanie skutku bez toho, aby bola daná možnosť prokurátorovi, opodstatnenosť podanej obžaloby preukázať v rámci hlavného pojednávania. Postúpenie veci priestupkového orgánu bolo minimálne predčasné. V týchto súvislostiach poukázal na správu obecného úradu, ktorá svedčila o tom, že komunikácia s obvineným bola ťažká. Vzhľadom na obsah správy možno akceptovať tvrdenia poškodeného ako pravdivé a obranu obvineného ako účelovú. Svojím spôsobom agresívny prejav obvineného bolo možné explicitne vyčítať aj z jeho vyjadrenia z 24.10.2019, keď uviedol „použil by som tú palicu a verím, že už by sa v živote nikomu nevyhrážal“. Aj keď v tomto prípade obvinený vyjadrenie dal do súvisu s údajnými vyhrážkami poškodeného, prokurátor zdôraznil, že obvinený také vyhrážky nikdy príslušným orgánom neoznamoval. Uviedol ich až v trestnom konaní, a preto jeho tvrdenia vyznievali ako nehodnoverné. Napäté vzťahy poškodeného s obvineným boli už v minulosti riešené na obecnom úrade, čo však nemalo žiadny efekt. Tvrdenie obvineného o tom, že nemá strach z väzenia v kontexte s faktom, že už v minulosti bol vo výkone trestu odňatia slobody, podčiarkujú trestnoprávny rozmer útoku v spojitosti z nedávanej minulosti mediálne známymi trestnými vecami so zaznamenaným tragickým následkom na živote a zdraví. Z týchto dôvodov je nutné vec prejednať na hlavnom pojednávaní a preto prokurátor navrhol svojej sťažnosti vyhovieť.

Obvinený C. v písomnom vyjadrení k sťažnosti prokurátora uviedol, že jeho konaniu predchádzal spor s poškodeným, ktorý poškodený zapríčinil. V ten deň mu poškodený postavil smetnú nádobu pred kuchynské okno. Poškodeného upozornil, aby nádobu premiestnil. Ten mu len vulgárne odpovedal, že preskočí plot a rozbije mu ústa. Poškodený postavil predtým múr vo výške metra na jeho pozemku. Obec ich spor riadne neriešila, pretože bol pre nich neprijateľný, keď pracovníkom obce vyčítal, že rozkrádali obecný majetok. Keby chcel poškodenému ublížiť, stalo by sa to už dávno. Súdne rozhodnutie označil za rozumné s tým, že aj jeho predchádzajúci spor s poškodeným okresný úrad vyhodnotil tak, že sa žiadneho protiprávneho konania voči poškodenému nedopustil.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti prokurátora preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosť bola podaná v zákonom stanovenej lehote, oprávnenou osobou a je dôvodná.

Z podanej obžaloby prokurátora a pripojeného spisu vyplýva, že obžalovaný C. 23.6.2019 v čase o 16.16 hod. zaslal poškodenému RNDr. M. SMS s textom „Tak dávam ti navedomie ze ak budes robit zle mi tak sa stane ze zoberiem nasadu od lopaty a tak ta pretahnem zesa uz nepreberies tak neprovokuj ja zbasy strach nemam a ty budes fialky voniat spod zeme miti nerobili zle zacal sity murom mokne mi vsetko to toto ja vybavim ale naposledy ta varujem ak budes robit zle tak stebov skoncujem to ber na vedomie“.

Obvinený pri výsluchu 30.10.2019 priznal, že predmetnú SMS poslal poškodenému M.. Bránil sa tým, že zaslaním SMS správy predchádzal spor s M., ktorý mu v ten deň postavil pred okno do kuchyne popolnicu. Požiadal ho, aby popolnicu preložil na iné miesto, poškodený sa mu však len vyhrážal. Poškodený ale poprel spor v predmetný deň ohľadom smetnej nádoby.

Podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

V posudzovanej veci sa nadriadený súd aj s poukazom na citované zákonné ustanovenie v podstate stotožnil s dôvodmi uvedenými v sťažnosti prokurátora s tým, že okresný súd vo veci rozhodol predčasne. Prvostupňový súd v napadnutom uznesení sa vôbec nezaoberal tým, za akých okolností bol čin spáchaný, z akej pohnútky mal obvinený SMS poškodenému zaslať a z toho vyplývajúcou prípadnou mierou jeho zavinenia. Obvinený a poškodený totiž o možnej pohnútke zaslania SMS vypovedali úplne rozdielne (spor o smetnú nádobu). Okresný súd sa taktiež nedostatočne zaoberal tým, že určité spory obvineného a poškodeného mali pretrvávať už od roku 2015 (č.l. 1-3, 8, 18, 23-33, 39-46). Taktiež sa nezaoberal tým, či poškodený mal alebo nemal v čase, keď malo dôjsť k spáchaniu stíhaného skutku aspoň v hrubých obrysoch vedomosť o predchádzajúcich odsúdeniach obvineného. Bez riadneho skúmania a následného posudzovania aj týchto skutkových okolností (čo by bolo najvhodnejšie na hlavnom pojednávaní) okresný súd nemohol úplne dostatočne a starostlivo posúdiť, či zaslaná SMS správa mohla, alebo nemohla vzbudiť u poškodeného dôvodnú obavu. V spojitosti s týmito úvahami nadriadený súd uvádza, že pri stíhanom trestnom čine sa nevyžaduje, aby ten, komu sa vyhráža, bol prítomný. Stačí, keď páchatel vyhrážku poškodenému adresuje takým spôsobom, o ktorom vie, že sa poškodený o vyhrážke dozvie (napr. listom, telefonicky, prostredníctvom ďalšej osoby a pod.).

Vzhľadom na tieto vyššie uvedené úvahy podľa názoru nadriadeného súdu okresný súd rozhodol vo veci predčasne. Všetky vyššie naznačené skutočnosti bude treba dôsledne objasniť na nariadenom hlavnom pojednávaní a až po ich vyhodnotení, spolu s ďalšími okolnosťami, s ktorými sa už okresný súd zaoberal v napadnutom uznesení, bude možné dospieť k rozhodnutiu v súlade so stavom veci a zákonom.

S ohľadom na uvedené krajský súd napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil a okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.